

ŽIVOT POD HRADOM

Ročník XVIII., Číslo 1, Júl/August 2023

Práce na hrade a v podhradí

Máme za sebou 11.-te výročie požiaru hradu Krásna Hôrka. Zvykáme si na hrad bez žeriavu. Na zatvorený, verejnosti neprístupný hrad sme si zvykli. Je preto užitočné vysvetliť, na základe zdrojov správcu hradu, v akom štádiu je jeho obnova a výstavba areálu pod ním. Výsledkom prác, ktoré na hrade a pod hradom v uplynulých mesiacoch prebiehali a prebiehajú, má byť očistenie nášho hrad-

ného klenotu od nevhodných nánosov nedávnej minulosti a vyzdvihnutie jeho jedinečnosti prinavrátením zlikvidovaných prvkov tradičnými remeselnými postupmi. Návštevníkov obnoveného hradu by mal privítať dôstojný nástupný areál podhradia s novými parkoviskami spĺňajúcimi aktuálne požiadavky na ekológiu a funkčnú vybavenosť vrátane miest pre nabíjanie elektromobilov a elektronického informačného systému.

V rámci areálu podhradia sa okrem bežných služieb (ako sú rôzne formy občerstvenia, suveníry, toalety a pod.) pre návštevníkov bude nachádzať aj informačné centrum vybavené miestnosťou pre multimediálne prezentácie a prezentáciu hradu pre osoby so zrakovým alebo pohybovým obmedzením – to bude stáť na mieste bývalej drevenej budovy, patriacej SNM, umiestnenej tesne pod hradným kopcom.

A aký je stav ostatných prác?

Budova Infocentra – hotové sú výkopy a razenie skalného podlažia pre tento objekt, podlažie a príprava na konštrukciu základovej dosky, uzemňovacia bleskozvodná sústava, ležaté rozvody kanalizácie a vodovodu, drenážovanie, dva hlbinné vrty (hlĺbky 100 m) pre tepelné čerpadlo a tiež zvislé nosné konštrukcie budovy zo železobetónu. **Rozvody pitnej vody** – v trase požiarnej komunikácie sú uskutočnené výkopové práce, úprava podlažia rýh a potrubné rozvody. **Požiarňa komunikácia** – odkopávky a prekopávky v jej trase sú hotové, príprava podlažia pre konštrukciu komunikácie tiež, po celej trase. Realizuje

sa napojenie na historickú prístupovú cestu. Pôvodná prístupová cesta bola prepojená na zaniknutý majer a to v nižšej polohe, ale súčasná legálna výstavba rodinných domov obnovenie tohto prepojenia zamedzila, preto sa cesta bude na areál zaniknutého majera napájať cez parcelu 385/2 vo vyššej polohe - toto si vyžiadalo lokálne prerušenie ohradného múru. Toto prepojenie cez ohradný múr je aj súčasťou platného územného plánu obce. **Splašková kanalizácia** – je realizovaná v trase požiarnej komunikácie, ukončené sú momentálne výkopové práce, úprava podlažia rýh aj potrubné rozvody kanalizácie a osadenie kanalizačných šácht.

Odstavné parkovisko pre autobusy – odlesnenie, odkopávky a prekopávky terénu, odvezené sú spílené stromy a porasty, podlažie je spevnené a pripravené. Hrubé terénne úpravy – vyššie uvedené odlesnenie – pre parkovisko aj pre celý areál podhradia sa zrealizovalo za účasti a dohľadu lesného hospodára spoločnosti Lesy SR (1,5 ha lesných pozemkov). Okrem odlesnenia sa zrealizovali samostatné výrubu solitérnych stromov aj na ostatných – nie lesných – pozemkoch. Objekty občerstvenia a suvenírov – je rozostavaná budova tzv. veľkého stánku. Hotová je hrubá stavba podzemnej časti budovy - verejných toaliet. ➡

Obnova samotného hradu

Búracie a demontážne práce sú zrealizované cca. na 90 %. Odstránili sa nevyhovujúce a novodobé sekundárne konštrukcie, nevhodné podlahy, schodiská, stropné konštrukcie. Demontovali sa výplne otvorov a doplnkové prvky. Drevené podlahy vrátane podkladových vrstiev na horných podlažiach sa čiastočne zdemontovali, prebehlo posudzovanie zo strany statika a metodika obnovy prebieha štádiom posudzovania konkrétnych prvkov - ktoré ostanú, resp. sa obnovia, prípadne vymenia. Realizujú sa reštaurátorské

práce na Strednom hrade - práce na omietkach v interiéri. Pod dohľadom reštaurátora sa vytvárajú drážky v stenách pre káblové rozvody. Priebežne pracujú aj reštaurátori - či už v interiéroch hradu alebo v ateliéroch. Na samotnom objekte hradu sa okrem toho realizujú aj stavebné práce, tzv. prípravné práce k obnove hradu. Väčšina prác je ukončená, ostávajúce sa týkajú odstraňovania cementového škárovania, klinovania škár kameňmi a nového škárovania vápennou maltou na obvodových kamenných murivách hradu - tiež však už finišujú. Na hrade ako aj v podhradí sú prítomní archeológovia ako

aj potrebný odborný dohľad. Všetky stavebné práce prebiehali a prebiehajú pod odborným dohľadom archeológov, geológov, výskumníkov, autorského dozoru architektov, stavebných inžinierov, statikov a ostatných projektantov čiastkových profesií. Kontrolné dni stavby sa uskutočňujú spravidla 1 x týždenne, za účasti technického dozoru investora autorského dozoru, ale aj vedenia našej obce, keďže stále platí zmluva o združení medzi nami a Slovenským národným múzeom.

PRIPOMÍNAME SI 700 ROKOV OD PRVEJ PÍ SOMNEJ ZMIENKY O NAŠEJ OBCI

Prvá písomná zmienka o obci Krásnohorské Podhradie je z roku 1322, vyvinula sa ako usadlosť pod hradom. Územie však už bolo osídlené v dobe bronzovej. Podľa dostupných údajov, nie je ich však mnoho, sa spomínajú nasledovné historické názvy obce: 1322 Karaznahurka, Crasnahor, 1329 Craznahorka, Craznahurka, Crahnýhorka, 1808 Krásnohorské Podradí, od r. 1920 Krásnohorské Podhradie, po maďarsky Krasznahorkaváralja. Dejiny obce siahajú do obdobia raného stredoveku, do obdobia, kedy územie vlastnili Ákošovci (neskôr Bebekovci, neskôr Andrassyovci). Dejiny malej osady úzko súvisia s hradom Krásna Hôrka, jeho dejinami a dejinami jeho majiteľov. Archívny materiál spomína Krásnohorské Podhradie len málo, jednou zo zmienok je súčet usadlostí v obci z roku 1427. Podľa vtedy vyhotovenej správy bolo v dedine 67 usadlostí – tzv. port (tak nazývali dom s pozemkom). Dedina bola v rokoch 1569 a 1570

vypálená Turkami. V roku 1642 sa obec napokon definitívne dostala do dedičného vlastníctva Andrassyovcov a v roku 1757 bola vyhlásená za poľné mesto – „mezőváros“. Po poslednom stavovskom povstaní vedeným Františkom II. Rákóczim vypukla morová nákaza, ktorá, začiatkom 18. storočia, údajne vyhubila takmer 90% obyvateľstva pod hradom. (Bola to posledná veľká morová epidémia, ktorá sužovala územie dnešného Slovenska začiatkom 18. storočia.) V druhej polovici 18. storočia (1757), keď Podhradie dostalo výsady mestečka, sa hmotné zabezpečenie obyvateľov zlepšilo vďaka baníctvu a rozvoju remesiel. Prudko sa vtedy zvýšil počet obyvateľov obce, čo dokazujú zápisy sčítania ľudu nariadené cisárom Jozefom II. V roku 1773 mala obec 280 obyvateľov, do roku 1785 sa ich počet zvýšil na 876. V roku 1828 stálo v obci 146 domov a bývalo tu 896 obyvateľov. V 19. storočí pracovali v baníctve, poľnohospodárstve a na grófskych majetkoch.

Na čele dediny bol richtár, ktorého vybral spomedzi sedliakov zemepán – správca majetku. Post zastával spravidla po dobu jedného roka.

Poznámka:

vyššie uvedené informácie sú zostavené z dostupných a z verejných zdrojov. Redakcia kontaktovala viacero odborníkov venujúcich sa histórii hradu Krásna Hôrka, všetkým rodom vlastníacich hrad a okolité majetky – Slovenské národné múzeum, Pamiatkový úrad SR, Banícke múzeum. História obce nebol zvlášť venovaný výskum, obec nemá monografiu, okrajovo je spomínaná v materiáloch, knihách a písomnostiach, venujúcich sa Andrassyovcom, Bebekovcom, hradu, Kostolu Všetechsvätých, či všeobecne Gemeru-Malohon-tu. Ďalej však budeme pátrať a na margo doterajších zistení sa budeme venovať téme súvisiacej s dejinami našej obce v historickom okienku.

Dni obce

OSLAVY SEDEMSTOROČNICE PRVEJ PÍ SOMNEJ ZMIENKY O OBCI POD HRADOM

Počas prvého augustového víkendu, v dňoch 4. až 6. augusta 2023 sa uskutočnili DNI OBCE.

V rámci nich obec oslaví svoju 700-ročnicu - a to prvej písomnej zmienky, na ktorú sa minulý rok trochu pozabudlo.

Oslavy začali v piatok, 4.8., hudobným večerom s Karolom Kúnom o 19.00 v kultúrnom centre na Lipovej ulici. Pokračovali hlavným programom v sobotu, v miestnom kempingu. Na prvý víkendový deň obec pripravila súťaž vo varení tradičných jedál, vystúpenia žiakov miestnych škôl, miestnych speváckych zborov, tanečného súboru Borostyán, speváckeho súboru Bučina a na večer zábavu s moldavskou skupinou Trial. V sobotu mali vystúpiť aj kapela HoryZone a Hundža Voices - Štefan "Hangya" Hundža so svojimi talentovanými synmi - kvôli nepriazni počasia sme však niektoré vystúpenia museli oželiť. Sprievodnými podujatiami boli: výstava výtvarných diel detí zo základných škôl v klube pri kultúrnom dome, divadelné predstavenie pre deti "O Šípkovej Ruženke", Hobby jazda (z Lipovníka), ukážka prác umeleckého kováčstva Britakov. Nechýbala ani bohatá tombola, ktorá potešila viacero výhercov. Obecná samospráva týmto zároveň ďakuje sponzorom, ktorí dary do tomboly poskytli. Dni obce sme ukončili v nedeľu, 6.8., v dopoludňajších hodinách, slávnostnou svätou omšou.

Fotoreportáž z podujatia zverejňujeme na stranách 19-20.

VODA (NIELEN) PRE HRAD

Kameňom úrazu (ďalším), ktorý môže (opäť) predĺžiť obnovu hradu a podhradia a oddialiť sprístupnenie národnej kultúrnej pamiatky, je vodovodná prípojka a voda pre hrad. Súbežne s konaním a realizáciou stavebných a obnovovacích procesov je potrebné riešiť vodu pre zrekonštruovaný hrad. O probléme s vodou, resp. jej nedostatkom a nedostatočným tlakom, vie vedenie našej obce už od konca roka 2018. Informáciu o podmienení kolaudácie vodovodnej siete k podhradiu a hradu Krásna Hôrka realizáciou (ale aj sfunkčnením) výtláčného potrubia zo Slavca, resp. od prečerpávacej stanice v Rožňave z tohto vodovodu do obce Krásnohorské Podhradie, poskytlo obci SNM-Múzeum Betliar – vzápätí po obdržaní K dispozícii sú aj technické a dôvodové správy od vodárenskej spoločnosti, ako už existujúci nedostatok a nízky tlak vody v našej obci skomplikuje kolaudáciu i následné prevádzkovanie hradu a podhradia – ale i život obyvateľov obce. Pre lepšiu predstavivosť, po spustení prevádzky hradu Krásna Hôrka a pri predpoklade 2000 návštevníkov denne sa

bezprostredne, niekoľkonásobne navýši odber vody v podhradi (stánky, toalety) a tiež v samotnej obci – aj pre občanov, aj pre prevádzkovateľov, poskytujúcich služby v cestovnom ruchu. Bolo preto nutné a dôležité, minimálne už od roku 2019 komunikovať s Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou (VVS, a.s.), o projekte a realizácii výtláčného potrubia. Jedná sa o proces zložitý a zdĺhavý a bolo nutné, aby prebiehal paralelne s projektovou prípravou a realizáciou obnovy hradu. Preto, aby pri odovzdávaní hradu a podhradia bolo už výtláčné potrubie funkčné, v užívaní, inak nemôže byť hrad „odovzdaný do prevádzky“. Bohužiaľ, toto bolo v uplynulých rokoch trestuhodne zanedbané. Mohli sme mať za sebou už stretnutia so zástupcami vodární, s projektantmi novej vodovodnej siete, a tiež s občanmi, keďže sa ich problém s vodou bytostne dotýka. Východoslovenská vodárenská (spoločnosť, a.s.) nemá problém s napojením prečerpávajúcej stanice na vodovodnú sieť v Krásnohorskom Podhradi, s projektom, ani investíciami. Problém má však s napojením potrubia na neskolaudovaný vodojem. Obecný

vodojem – vedľa komunikácie vedúcej do obce Pača – je vybudovaný, je využívaný, zásobuje skoro dve tretiny obce ale stavba nie je zapísaná v katastri. Pre účely projektu a stavebných konaní preto akoby neexistovala. Vodojem je na nevysporiadanom pozemku a nie je skolaudovaný. Je hotový geometrický plán, ktorý obec dostala do daru – na jeho základe mala byť stavba na rožňavskom katastrálnom odbore okresného úradu zapísaná. Obec však o zápis nepožiadala. Momentálne čakáme na súhlas Slovenského pozemkového fondu s kolaudáciou – aj keď ho v tomto štádiu konania nepotrebujeme. Potrebujeme stanovisko fondu, či nám pozemok pod vodojemom predajú, prenajmú, resp. naň bude uvalené vecné bremeno v prospech obce. Uznesenie obecného zastupiteľstva bolo schválené už v predchádzajúcom volebnom období. Náprava chýb minulosti nie je až taká zložitá, treba ju len uskutočniť. Projekt výtláčného potrubia z Rožňavy do Krásnohorskeho Podhradia financujú vodárne z vlastných zdrojov a majú už spracovanú projektovú dokumentáciu. Vodári by nemali mať problém s vybudovaním vyše štyroch kilometrov dlhého výtláčného potrubia z Rožňavy. Trvanie stavebných prác po získaní všetkých povolení aj tak odhadujú na osem mesiacov. Mnohí z vás sa pýtajú na studňu pod hradom. Mala by byť dostatočne výdatným zdrojom, ak už nie pre iné, aspoň pre areál pod hradom. Projektčný tím múzea sa viackrát zaoberal touto otázkou – s využitím vrtu ako zdroja pitnej vody, využitím vrtu ako zdroja úžitkovej vody. Projektant zdravotníckej však, po viacerých konzultáciách s vodárenskou spoločnosťou, neodporučil využitie tohto vrtu pre potreby navrhovaných objektov z dôvodu komplikovanosti a nákladnosti takéhoto riešenia a jeho následnej prevádzky. Pre hrad, pre dve tretiny obce, a ešte aj pre rómsku osadu, ostáva teda s najväčšou pravdepodobnosťou, jediné riešenie – výtláčné potrubie z Rožňavy. Kedy však bude realizované, je v súčasnosti otázne.

KRÁTKE SPRÁVY (DROBNÉ SPRÁVY)

Dňa 18. februára zorganizovala obec Krásnohorské Podhradie v spolupráci s komisiou kultúry a športu a miestnych priaznivcov turistiky 10. ročník Valentínskej túry na Čipkov vrch.

Dňa 6. marca poslanci obecného zastupiteľstva zvolili nového hlavného kontrolóra obce - JUDr. Katarínu Balázovú. Funkčné obdobie jej začalo nasledujúci deň (7.3.) a končí 6.3.2029. Voľba kontrolóra bola verejná, zvolená bola jednoglasne. O miesto kontrolóra sa uchádzali ďalší traja kandidáti, 2 ženy a jeden muž, všetci s bohatými skúsenosťami a zaujímavými životopismi. Pôvodná kontrolórka obce, Ildikó Vámosová sa vzdala funkcie koncom januára 2023.

Dňa 10. marca sme si pripomenuli už 11. výročie požiaru hradu Krásna Hôrka, smutným smajlíkom na hradnom kopci.

Dňa 22. marca do obce zavítal vládny splnomocnenec pre rómske komunity Ján Hero. Okrem Hera sa stretnutia zúčastnili zástupcovia regionálnych kancelárií z Rimavskej Soboty a Košíc, prednosta okresného úradu v Rožňave, niekoľko poslancov obecného zastupiteľstva, terénni sociálni pracovníci a riaditeľ miestnej základnej školy. Prejednané boli najpalčivejšie problémy, ako dodávka pitnej vody v osade, vysporiadanie pozemkov pod obydliami v rómskej osade, terénna sociálna práca i problémy školských zariadení.

Obec Krásnohorské Podhradie v spolupráci s komisiou kultúry a športu zorganizovala dňa 6. apríla v miestnom kultúrnom dome sviatočné podujatie pre najmladších, pod názvom „Veľkonočné tvorivé dielne“. Deti si mohli vyskúšať zdobenie veľkonočných vajčiek, výrobu rôznych ozdôb a dekorácií.

Dňa 3. mája sa uskutočnil koncert vážnej hudby VOX HUMANA v priestoroch Andrassyho obrazárne v Krásnohorskom Podhradí. Cieľom účinkujúcich hudobníkov z Maďarska bolo v jedinom hudobnom programe poňať a predstaviť 400 rokov dlhý vývoj hudby. Pokúsili sa ukázať - jazykom hudby - ako ľudia cítili, ako milovali pred mnohými storočiami, ako zmýšľali o živote a smrti a o večnosti.

Dňa 7. mája, večer o 20.30 bola zapálená tradičná májová vatra.

Dňa 31. mája absolvovali nádherné veterány časť z 500 kilometrov slovenských. Veterány putovali naprieč Slovenskom, z Košíc do Bratislavy. V tento deň, neplánovane, medzi dvoma zastávkami v Jasove a Betliari, sme ich mohli obdivovať v Krásnohorskom Podhradí.

Dňa 3. júna sa na miestnom futbalovom ihrisku uskutočnila oslava Dňa detí. Súčasťou celodenného podujatia pre deti boli hry, súťaže, zábava.

Dňa 12. júna sa uskutočnilo vyhodnotenie verejného obstarávania súťaže na nadlimitnú zákazku, ktorej predmetom bolo obstaranie zberu, odvozu a likvidácie odpadov. Predpokladaná hodnota zákazky bola 543.738,48 € (bez DPH). Dĺžka trvania zákazky, rámcovej dohody, bude 48 mesiacov. Do súťaže sa prihlásil jediný záujemca - spoločnosť Brantner Gemer. Táto bude, po podpise zmluvy, nasledujúce 4 roky poskytovať obci služby v oblasti odpadového hospodárstva.

Dňa 28. júna, popoludní, sa uskutočnila vernisáž výstavy miestneho umelca Rolanda Neupauera s názvom CELLAR v Andrassyho galérii. Výstava potrvá do 31. augusta.

Zvláštne správy

Vo veku nedožitých 50 rokov nás navždy opustil Peter Bollo, bývalý starosta obce, ktorý stál na jej čele 3 volebné obdobia - 12 rokov. Peter Bollo skonal následkom tragickej dopravnej nehody, dňa 27. apríla, v skorých ranných hodinách. Posledná rozlúčka s nebohým sa uskutočnila 2. mája 2023, v miestnom dome smútku, pochovaný bol na tunajšom cintoríne.

Vo veku 50 rokov nás navždy opustil šéfredaktor Rádia Patria Vasik János. Predtým bol rožňavským redaktorom RTVS, točil reportáže o dianí pod hradom, robil rozhovory s miestnymi osobnosťami, písal reportáže o Podhradí a z Podhradia i z okresu. Bol scenáristom dvojdielného dokumentu o požiari hradu v marci 2012 a aj o tom, čo nasledovalo potom s názvom „Non videri sed esse!“. Pracoval aj v Baníckom múzeu v Rožňave, jedno volebné obdobie zastupoval okres ako poslanec Košického samosprávneho kraja.

János skonal na následky ťažkej choroby, o ktorej otvorene rozprával. Aj keď nepochádzal z obce pod hradom, bol lokál-patriotom, rodina ho viazala k dedinke pod hradom. Je (tiež) pochovaný na miestnom cintoríne.

Cezpoľné správy

9. júna 2023 sa uskutočnil 26. ročník obľúbenej a prestížnej súťaže krásy Miss Spiša, na doskách Spišského divadla sa v piatok konala prestížna súťaž krásy. Súťaž moderoval, ako už tradične, obľúbený slovenský moderátor Michal Hudák. Deväť finalistiek sa predviedlo vo viacerých kategóriách, v ktorých prezentovali okrem svojho zovňajšku aj ich bezprostrednosť či tanečné schopnosti. Druhou vicemiss sa stala Chiara Albertová z Krásnohorského Podhradia. Gratulujeme! (Na snímke vľavo.)

Známa cesta cez Pačiansky kopec spájajúca obce Úhorná a Krásnohorské Podhradie

už slúži vodičom. Košický samosprávny kraj koncom minulého roka dokončil rozsiahlu rekonštrukciu tejto komunikácie. Polícia však zatiaľ nesúhlasí s jej prevádzkou v zime, a to údajne pre výškovo a smerovo nevyhovujúce parametre vozovky. Rekonštrukcia tejto komunikácie, ktorá bola roky v zlom technickom stave, stála kraj 2,9 milióna eur. Cesta je aj naďalej dostupná len pre vozidlá kratšie ako 7 metrov a ľahšie ako 3,5 tony.

TURNAJ O POHÁR STAROSTU OBCE

Počas posledného júnového víkendu sa uskutočnil tradičný stolnotenisový turnaj „O pohár starostu obce“. Tentokrát ho zorganizoval Gabriel Skokan, keďže vedúci klubu sa ho zo zdravotných dôvodov nemohol zúčastniť. Aj napriek tomu, že všetky tri priečky – zlatú, striebornú, aj bronzovú – obsadili hostia, a uspeli teda len cezpoľní hráči, naši domáci stolnotenisisti neľutujú účasť, ani vynaložené úsilie. Členovia stolnotenisového klubu „STK SOKOL Krásnohorské Podhradie“ nás reprezentujú už pekných pár rokov v gemerskej VI. Lige, v „A“ skupine. Túto sezónu – 2022/23 – ukončili na peknom 5.-tom mieste tabuľky. Dokopy odohrali 22 zápasov, z toho 12-krát vyhrali, 2-krát remizovali a 8-krát prehrali, čo činí 59,09 % úspešnosť. Držíme im palce do ďalšej sezóny a zároveň poprajme, aby nestratili chuť športovať, ani vychovávať nasledovníkov.

Bilancia futbalového klubu po jarnej časti súťažného ročníka 2022/23 – V.liga JUH (dospelí) VsFZ

Zimná príprava neprebehla podľa predstáv, určite sme s ňou neboli spokojní. Odzrkadilo sa to aj na konečnom umiestnení, kedy nám hrozil zostup, hlavne v závere súťažného ročníka. Celú jarnú časť sa neúčast' na tréningových jednotkách prehlbovala, čo viedlo k nevýrazným výkonom a mnohým prehrám. Samozrejme, prevládala aj absencia niektorých hráčov, či už kvôli zraneniam, kartám i práci. Na jar sme dokázali v domácom prostredí uhráť len 3 body, z 15 možných. „Zvonku“ sme priniesli dokonca o bod viac. Ale nie je sa čím chváliť, keďže dokopy sme získali „slabých“ 7 bodov. S jesenným 13 bodmi to stačilo na konečné 11.miesto.

Výsledky jarnej časti:

15.kolo FC Lokomotíva Košice - FK Krásnohorské Podhradie 5:0 (3:0)
 16.kolo FK Krásnohorské Podhradie - TJ Družstevník Malý Horeš 1:0 (1:0), G: 36' T. Revúcky
 17.kolo MFK Rožňava - FK Krásnohorské Podhradie 4:1 (1:1), G: 39' M. Mészner
 18.kolo FK Krásnohorské Podhradie - OŠK Budkovce 0:2 (0:1)
 19.kolo MFK Gelnica - FK Krásnohorské Podhradie 0:0
 21.kolo TJ Dvorníky-Včeláre - FK Krásnohorské Podhradie 1:2 (0:1), G: 19' A. Vaško, 85' T. Revúcky
 22.kolo FK Krásnohorské Podhradie - FK Geča 73 1:4 (0:2), G: 55' T. Hajdúk
 23.kolo MFK Ťahanovce - FK Krásnohorské Podhradie 2:1 (1:0), G: 54' Š. Kún
 24.kolo FK Krásnohorské Podhradie - FK II. Rákóczi Ferenc Borša 0:1 (0:1)
 25.kolo, FK Krásnohorské Podhradie - AFK Topoľany 1:3 (0:0), G: 53' R. Kardos
 26.kolo, OFK Vojčice - FK Krásnohorské Podhradie 2:1 (0:1), G: 14' Š. Dorkin

Tabuľka V.liga JUH (dospelí) VsFZ 2022/23:

1. FC Lokomotíva Košice 24 22 2 0 115:7 68 - postup
 2. MFK Rožňava 24 17 4 3 61:20 55
 3. OŠK Budkovce 24 16 1 7 57:35 49
 4. MFK Gelnica 24 13 6 5 49:18 45
 5. FK Geča 73 24 12 3 9 44:35 39
 6. TJ Družstevník Malý Horeš 24 12 1 11 31:28 37
 7. FK II. Rákóczi Ferenc Borša 24 9 4 11 31:50

31

8. OFK Vojčice 24 9 2 13 41:46 29
 9. TJ Slavoj Kráľovský Chlmec 24 7 3 14 32:64 24
 10. AFK Topoľany 24 6 5 13 35:57 23
 11. FK Krásnohorské Podhradie 24 6 2 16 24:50 20 ←
 12. MFK Ťahanovce 24 5 2 17 27:79 17 - zostup
 13. TJ Dvorníky-Včeláre 24 2 5 19 21:79 11 - zostup
 14. TJ Družstevník Cejkov (odstúpené)

DOMA

1. Lok. Košice 12 11 1 0 69:4 34
 2. Rožňava 12 10 1 1 38:4 31
 3. Gelnica 12 9 3 0 32:0 30
 4. Budkovce 12 9 0 3 36:15 27
 5. Malý Horeš 12 9 0 3 22:9 27
 6. Geča 12 8 1 3 27:13 25
 7. Vojčice 12 8 1 3 29:14 25
 8. Kráľ. Chlmec 12 5 1 6 17:22 16
 9. Borša 12 4 3 5 20:30 15
 10. Krh. Podhradie 12 5 0 7 17:19 15 ←
 11. Topoľany 12 3 5 4 19:19 14
 12. Ťahanovce 12 4 0 8 16:34 12
 13. Dvorníky-Včeláre 12 2 4 6 16:27 10
 14. Cejkov (odstúpené)

VONKU

1. Lok. Košice 12 11 1 0 46:3 34
 2. Rožňava 12 7 3 2 23:16 24
 3. Budkovce 12 7 1 4 21:20 22
 4. Borša 12 5 1 6 11:20 16
 5. Gelnica 12 4 3 5 17:18 15
 6. Geča 12 4 2 6 17:22 14
 7. Malý Horeš 12 3 1 8 9:19 10
 8. Topoľany 12 3 0 9 16:38 9
 9. Kráľ. Chlmec 12 2 2 8 15:42 8
 10. Krh. Podhradie 12 1 2 9 7:31 5 ←
 11. Ťahanovce 12 1 2 9 11:45 5
 12. Vojčice 12 1 1 10 12:32 4
 13. Dvorníky-Včeláre 12 0 1 11 5:52 1
 14. Cejkov (odstúpené)

Tabuľka pravdy +/-:

1. Lok. Košice +32, 2. Rožňava +19, 3. Budkovce +13, 4. Gelnica +9, 5. Geča +3, 6. Malý Horeš +1, 7. Borša -5, 8. Vojčice -7, 9. Kráľ. Chlmec -12, 10. Topoľany -13, 11. Krh. Podhradie -16, 12. Ťahanovce -19, 13. Dvorníky-Včeláre -25

11.miesto - V.liga JUH (dospelí) VsFZ 2022/23

V JARNEJ ČASTI ZA FK KRÁSNOHORSKÉ PODHRADIE NASTÚPILO 22 HRÁČOV:

Dávid Džačár, Jakub Fatla, Norbert Lükő, Štefan Dorkin, Štefan Kún, Dávid Vozár, Norbert Vozár, Ivan Oravec, Roland Fabián, Tomáš Hajdúk, Martin Ďuriček, Daniel Freivolt, Tomáš Beke, Jozef Erdőfalvi, Andrej Vaško, Gabriel Žiga, Daniel Vojčík, Tomáš Revúcky, Daniel Tisza, Richard Kardos, Matúš Mészner, Lukáš Drobňák

Odchody: Ján Kovács → hosťovanie do MFK Rožňava, hosť. Július Benedik → do ŠK Polom Gemerská Poloma, Michael Boroš → hosť. do TJ Jednota Krásnohorská Dlhá Lúka

Príchody: Lukáš Drobňák ← hosť. z MFK Rožňava

Karty:

V jarnej časti sme obdržali 26 žltých kariet, spolu za celý ročník ich bolo 50. Najviac žltých obdržal Jakub Fatla (6) a Tomáš Hajdúk (5). V súťaži sme inkasovali aj 4 červené karty, no v jarnej časti ju neinkasoval nikto.

Góly:

Odohrali sme 11 zápasov, v štyroch sme neskórovali. Vo zvyšných 7 zápasoch sme sa presadili „len“ 8-krát: Tomáš Revúcky 2 a po jednom Matúš Mészner, Andrej Vaško, Tomáš Hajdúk, Štefan Kún, Richard Kardos, Štefan Dorkin.

Návštevnosť:

Podľa zápisu o stretnutí videlo naše majstrovské zápasy 1355 divákov: 100 (V), 80 (D), 460 (V), 95 (D), 70 (V), 50 (V), 112 (D), 60 (V), 131 (D), 80 (D), 117 (V). Najviac sa ich zišlo na okresnom derby v Rožňave v 17.kole (460).

Zaujímavosti:

Najvyššia prehra vonku: Lok. Košice - Krh. Podhradie 5:0

Najvyššia prehra doma: Krh. Podhradie - Geča 1:4

Remíza vonku: Gelnica - Krh. Podhradie 0:0

Najstarší hráči: Štefan Kún (47 rokov) a Daniel Vojčík (46 rokov)

Najmladší hráči: Gabriel Žiga (18 rokov) a Dávid Džačár (21 rokov). (autor: fk krh podhradie)

ÚDAJE Z MATRIKY

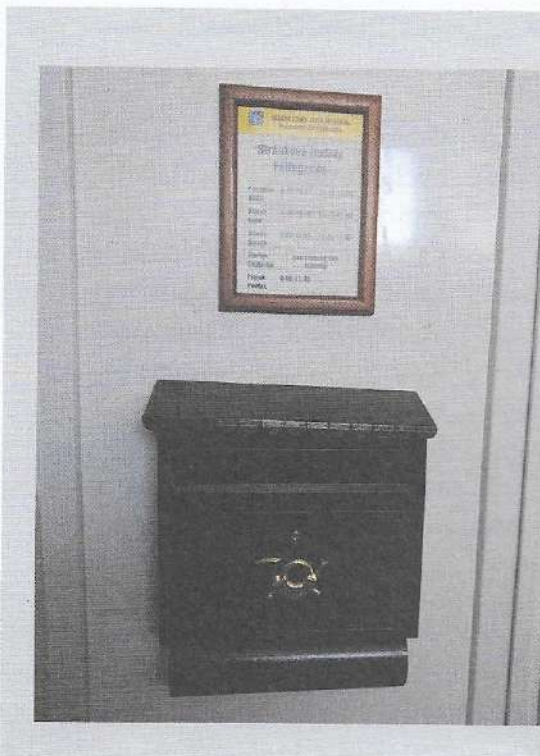
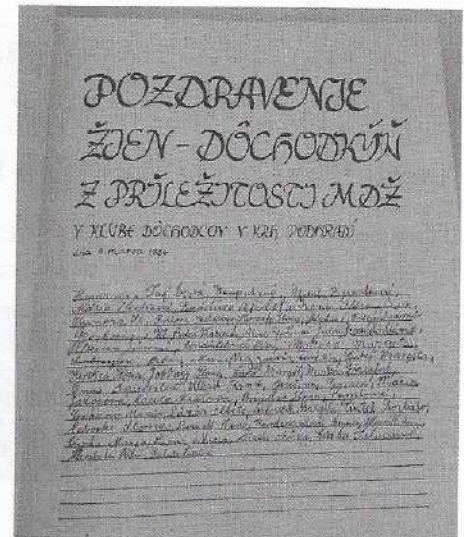
Z dôvodu dodržiavania ustanovení zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, obec Krásnohorské Podhradie bude zverejňovať len počty narodených detí, počty sobášov a počty úmrtí v príslušnom období, ktoré uplynulo od vydania posledného čísla obecných novín (v kalendárnom mesiaci, resp. štvrtroku). Vzhľadom na to, že v poslednom období sa údaje z matriky nezverejňovali vôbec, uverejňujeme počty za celý rok 2022.

Počet narodených – 61

Počet úmrtí – 20

Počet sobášov – 13.

Podľa zdrojov zo starého matričného úradu je zrejmé, že kedysi sa verejne oslavovali viaceré životné udalosti miestneho obyvateľstva – okrem sobášov, životných jubileí a uvítaní drobčov do života napríklad i pozdravenie žien pri príležitosti MDŽ (zvlášť funkcionárok, zvlášť dôchodkýň a pod.), zápis do prvého ročníka základnej školy. Každoročne sa registrovala aj rozlúčka s brancami, dokonca aj sľub vernosti socialistickej vlasti – všetko krasopisne zaznamenané v pamätných knihách pre občianske záležitosti. Zaznamenávali sa menovite aj prvotliči, volali to „pozdravenie občanov, ktorí prvýkrát pristúpili k volebným urnám“. Blahoželalo sa aj k prevzatíu občianskeho preukazu. A v súčasnosti? Máme zákon na ochranu osobných údajov.

Vážení obyvatelia,

po dlhom čase sa vo vašich schránkach objavili obecné noviny. Keďže redakcia je toho názoru, že do obecných novín by sa malo dostať to podstatné, čo sa týka občanov, a keďže by sme si priali, aby sa každý, kto má záujem aktívne zúčastňovať jednak na dianí v obci, tak aj na kreovaní obsahu našich novín. Chceli by sme priniesť nové rubriky, resp. obnoviť niektoré zo starších, ako sú/boli „Listáren“, či „Anketa v uliciach obce“. Môžeme ich (aj) obmieňať, podľa záujmu z radov občanov. Preto prosíme každého, kto by chcel uverejniť článok/správu, kto by si prial vyriešiť podnet, kto by žiadal spracovať konkrétnu tému, týkajúcu sa života pod hradom, prosím, píšete nám na zivotpodhradom@gmail.com. Pre tých, ktorí by mali s elektronickou komunikáciou problém, môžu doručiť svoju písomnosť na Obecný úrad, Hradná 156 (Krásnohorské Podhradie), v zalepenej obálke s poznámkou na nej – „Život pod hradom“. Vopred vám ďakujeme! Redakcia (Katarína Prékopová, Prékop Ivett, Jessica Freivoltová)

REFERENDUM 2023.

Skončilo ako neplatné.

V sobotu, 21. januára 2023 sa konalo celoslovenské referendum. Občania mohli odpovedať na referendovú otázku, odpoveďou na ktorú by súhlasili s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky je možné uskutočniť referendum alebo uznesením Národnej rady Slovenskej republiky, a to zmenou Ústavy Slovenskej republiky. Výsledky referenda v našej obci boli nasledovné: Okrskok č. 1, v ktorom bolo zapísaných 1024 voličov dosiahol 14,26 %tnú účasť - k referendovým urnám prišlo 146 voličov, z nich 142

hlasovalo na referendovú otázku odpoveďou „áno“ a 2 „nie“, 2 hlasy boli neplatné. Okrskok č. 2, v ktorom bolo zapísaných 1021 oprávnených voličov, dosiahol účasť 8,52 %, odovzdaných bolo 87 obálok v 86-tich bola zakrúžkovaná odpoveď „áno“, 1 hlas bol neplatný. Celková účasť v Krásnohorskom Podhradí bola 11,39 %, z 2045 zapísaných voličov sa referenda zúčastnilo 233 občanov. Zopár z nich sa do referendových miestností dostavilo bez preukazu totožnosti, preto im hlasovanie ne-

bolo umožnené. Celkovo bolo referendum neúspešné, resp. neplatné zúčastnilo sa ho 1.193.198 voličov, čo predstavuje 27,25% z celkových oprávnených. Referendum o zmene ústavy iniciovala opozícia, jeho hlavným organizátorom bola strana Smer. Toto januárové bolo deviate referendum v dejinách Slovenskej republiky - jedno z nich bolo zmarené, sedem neplatných, iba referendum o vstupe do Európskej únie v roku 2003 bolo platným.

VÝSLEDKY VOLIEB DO SAMOSPRÁVY OBCÍ V KRÁSNOHORSKOM PODHRADÍ

Kandidátmi na starostu obce boli:

1. Peter Bollo, 246 hlasov - 24,4 %
2. Marián Freivolt, 105 hlasov - 10,3 %
3. Štefan Kún, 503 hlasov - 49,9 %
4. Katarína Prékopová, 153 hlasov - 15,2 %

Kandidáti na poslancov skončili nasledovne:

1. Juraj Bernáth, 422 hlasov (hl.)
2. Beata Damková Paliderová 320 hl.
3. Daniel Freivolt, 333 hl.
4. Marian Freivolt, 280 hl.
5. Ľudovít Gunár, 313 hl.

6. Ondrej Hatvanský, 388 hl.
7. Ladislav Horváth, 249 hl.
8. Robert Horváth, 257 hl.
9. Zoltán Horváth 247 hl.
10. Štefan Jánosdeák, 276 hl.
11. Gabriela Jobbádová 463 hl.
12. Peter Juríni, 415 hl.
13. Ladislav Katona, 216 hl.
14. Monika Krištofiová, 210 hl.
15. Štefan Kún, 557 hl.
16. Mária Magyarová, 233 hl.
17. Katarína Prékopová, 349 hl.
18. Tóth Tibor, 286 hl.

Štefan Kún

Odovzdaných bolo 1007 platných hlasov pre voľby starostu, z vydaných 1045 obálok s hlasovacími lístkami. Pre voľby do zastupiteľstva bolo 995 platných hlasovacích lístkov. Volebná účasť bola 50,80 %. Bielych obálok (modré boli určené pre voľby do KSK) pre voľby do samosprávy obcí bolo odovzdaných o 11 kusov viac, ako bolo vydaných, obálky neboli opečiatkované, vnútri sa však

nachádzali hlasovacie lístky so zakrúžkovanými kandidátmi. Všetky boli vo večerných hodinách, ešte pred začiatkom sčítania, zaistené OČTK. Následne boli realizované výsluchy, dokonca i odobraté odtlačky prstov všetkým členom okrskových komisií. Marenie volieb nebolo dokázané, resp. preukázané, preto bol vyšetrovací spis uzatvorený bez výsledku a vyšetrovanie zastavené. Okrem našej, ešte v ďalšej slo-

venskej obci zistili členovia volebných komisií nesúlad v počte prevzatých obálok s tými, čo sa nachádzali v hlasovacej schránke. Zatiaľ čo v Krušovciach pri Topoľčanoch vyhlásili v tejto súvislosti voľby za neplatné a museli ich zopakovať, u nás, v Krásnohorskom Podhradí boli výsledky všeludového hlasovania uznané.

Výsledky volieb do vyššieho územného celku – Košického samosprávneho kraja dopadli nasledovne:

Za volebný obvod Rožňava sme volili 4 poslancov. V krajskom zastupiteľstve nás budú zastupovať:

1. Michal Domik uspel s počtom hlasov 6889, (nezávislý kandidát)
2. György Nagy – s počtom hlasov 4521 (SZÖVETSÉG – ALIANCIA)
3. Pavol Burdiga – s počtom hlasov 4125 (SZÖVETSÉG – ALIANCIA)
4. Beke Beáta – s počtom hlasov 3227 (SZÖVETSÉG – ALIANCIA).

Košický samosprávny kraj (KSK) bude viesť jeho doterajší predseda - Rastislav Trnka, ktorý kandidoval za koalíciu KDH, Aliancia, Starostovia a Nezávislí kandidáti, Šanca, DS. Získal 51,31 % z odovzdaných hlasov.

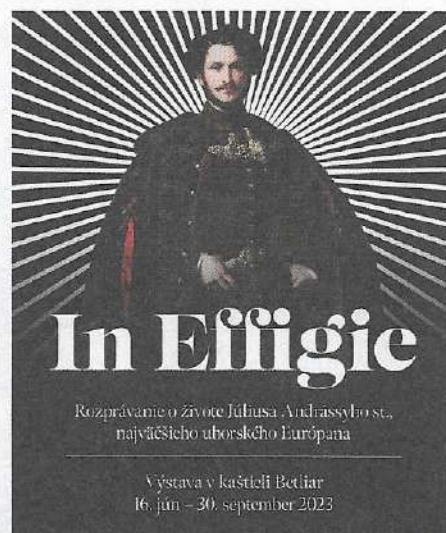
IN EFFIGIE - LETNÁ VÝSTAVA VENOVANÁ JÚLIUSOVI ANDRÁSSYMU,

ktorá potrvá až do 30. septembra 2023 v kaštieli Betliar. In effigie je latinský výraz, ktorý znamená symbolicky. Výraz sa v právnej histórii používal pre symbolické vykonanie popravy, pri ktorej nebol páchatel prítomný. Byť obesený in effigie alebo spálený na hranici bola súdna poprava, pri ktorej bola väčšinou trojrozmerná podobizňa neprítomného zločinca zástupne obesená na šibenici, verejne upálená alebo sťatá. Gróf Július Andrassy starší, prvý uhorský predseda vlády po rakúsko - uhorskom vyrovnaní, bol v roku 1851 v neprítomnosti odsúdený na trest smrti a symbolicky obesený za účasť v boji za slobodu. Viedenským vojenským súdom, ako aktívny účastník revolúcie. Betliarska výstava je čiastočne založená aj na unikátnej kolekcii listov, ktoré gróf Július posielal svojmu bratovi Emanuelovi a synovcovi Gejzovi. Je obo-

hatená aj zbierkovými predmetmi z Maďarského národného múzea v Budapešti a Umelecko-priemyselného múzea v Budapešti, a tiež mimoriadne cennými predmetmi od súkromných vlastníkov. Nájdite si čas na jej návštevu. (Zdroj: SNM Múzeum Betliar)

IN EFFIGIE - NYÁRI KIÁLLÍTÁS ANDRÁSSY GYULA EMLÉKÉRE

Az in effigie egy latin kifejezés, ami szimbolikus jelent. A kifejezés a jogtörténetben olyan szimbolikus kivégzésekre használták, amelyekben az elkövető nem volt jelen. Az akasztófára való felakasztás vagy a máglyán égetés bírósági kivégzés volt, amely során általában egy távollévő bűnöző háromdimenziós képmását akasztófára akasztották fel, nyilvánosan elégették vagy lefejezték. Idősebb Andrassy Gyula grófot, az osztrák-magyar kiegyezés utáni első magyar miniszterelnököt 1851-ben távollétében halálra ítélték és jelképesen felakasztották a szabadságharcban való részvétele miatt.

Slovo šéfredaktora

Milí čitatelia,

slávny antický filozof Sokrates kedysi povedal: "Čo robíš, rob s najväčšou zodpovednosťou a nadšením". Tak som aj ja pristúpila k tvorbe obecných novín, vo februári, po vymenovaní členov našej redakcie. Považujem teraz za povinnosť sa všetkým za stagnovanie ospravedlniť. Chcela som ponúknuť obyvateľom obce noviny, ktoré by boli iné ako doteraz, bohaté na obsah, s meniacimi sa rubrikami v priebehu roka, podľa dopytu čitateľov. Pútavé a zaujímavé, aby dokumentovali celkové dianie v našej malebnej obci. Nechcem siahodlho vysvetľovať, a ani sa vyhovárať, prečo splodenie prvého čísla trvalo takú dlhú dobu, obzvlášť preto, lebo sama som kritizovala, a ľutovala, že v roku 2022 nevyšlo ani jedno číslo Života pod hradom. Posledné číslo našich novín sme našli v schránkach naposledy v decembri 2021. Chcem len uviesť na pravú mieru, že sa nejedná o nečinnosť členov redakcie ale o moju zodpovednosť – zodpovednosť šéfredaktora. Všetci robíme chyby, a tie sa nevyhýbajú ani mne – nebolo prag-

matické pristúpiť k obecnému periodiku tak, aby obsiahlo úplne všetko, o čo bolo doteraz ukrátené. Písanie správ a textov som si zobrala na starosť sama. Jedným z dôvodov bolo pôvodne a je aj šetrenie verejných financií – menej vydání, menej financií. Preto sa vám môže teraz zdať, že mikulášske podujatie a výsledky volieb, či referenda do tohto vydania už nepatria. Keďže však Mikuláš a sviatky boli úžasnou akciou a výsledky volieb budú ešte aktuálne 3.5 roka, rozhodla som sa, že ich do „letného čísla“, prvého čísla po dlhej prestávke, ešte zaradíme. Sľubujem, že každé ďalšie číslo bude už len lepšie a lepšie. Aktuálne, vydávané pravidelne. Že prioritou bude, aby sme svojím skromným dielom prispeli k tomu, aby ste sa viac začali zaujímať o dianie v obci, aby sme vás do života pod hradom vtiahli, a aby sme po dvoch pandemických rokoch, kedy sme sa všetci uzatvorili, zas začali spoločne participovať na spoločných cieľoch. Aby sa aj noviny stali, opäť, súčasťou spoločenského života u nás. Kolegyniam – Ivetke a Jessike ďakujem za trpezlivosť, za odvedenú prácu a vynaložené

úsilie. Starostovi obce za dôveru. A ako píšeme vo výzve, ak máte chuť a čas, píšete nám, posielajte podnety, otázky – zodpovieme ich v listárni. Pri tých obsiahlejších, či zložitejších sa ich pokúsime aj vyriešiť. Dajte nám na známosť, čo Vám v obecnom periodiku chýba. Lebo úvodné slovo je zároveň prosbou, mojou i redakcie, aby ste sa stali aktívnou súčasťou života pod hradom toho reálneho, aj písaného – novín Život pod hradom.

S úctou

Katarína Prékopová

Život pod hradom – Váraljai Hírmondó

Vychádza štvrťročne/Megjelenik negyedévente.

Vydáva Obec: Krásnohorské Podhradie / Kiadja a Krasznahorkaváraljai Kozségi Hivatal,

Hradná 156, 049 41,

Krásnohorské Podhradie,

IČO: 00328421.

Číslo telefónu: +421 58 732 54 31, + 421 58 732 64 94.

Email: obec@obekrasnohorskpodhradie.sk, zivotpodhradom@gmail.com

Šéfredaktor/Főszerkesztő: Katarína Prékopová,

Redakcia/Szerkesztőség: Ivett Prékop (redaktor, preklady, fotografie/szerkesztés, fordítás, fotók), Jessica Freivoltová (redaktor, grafická úprava/szerkesztés, grafikai előkészítés)

Fotografie v tomto čísle/A fotók ebben a számban: Prékop Ivett, Kmotrik Péter, Ladislav Mikula, Orosz Örs, rozsnyovidek.sk, Tibor Šoltés

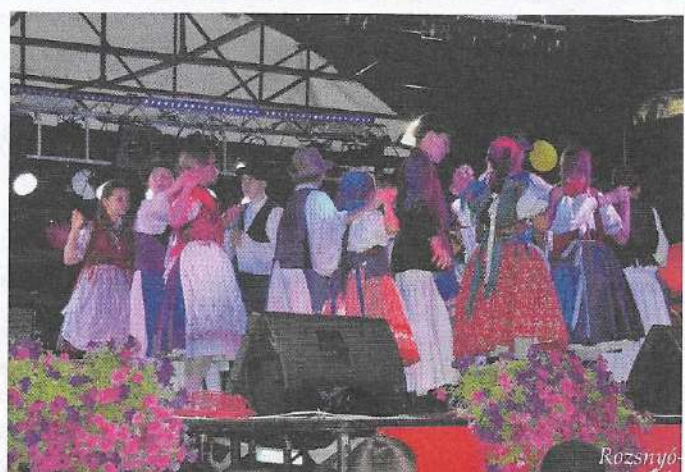
Grafika a tlač: VIP digital, s.r.o.

ISSN: 1338-0222, EV: 3784/09

Dni obce

PRIPOMÍNAME SI 700 ROKOV
OD PRVEJ PÍSOMNEJ ZMIENKY
O NAŠEJ OBCI

VÁRALJAI HÍRMONDÓ

XVIII. évfolyam, 1. szám, 2023 Július/Augusztus

A várban és a vár alatt zajló munkálatok

11 év telt el a krasznahorkai vár leégése óta. Lassan megszokjuk a daru nélküli vár látványát. Hasznosnak tartjuk elmagyarázni, a vár üzemeltetőjének közlése alapján, hol tart a felújítás és a vár alatti területen zajló építkezés. A várban és a vár alatt az elmúlt hónapokban és jelenleg is zajló munkálatok eredménye a vár megtisztítása a kö-

zelmúlt helytelen beavatkozásainak következményeitől, kiemelve egyediségét a megsemmisült elemek hagyományos eljárásokkal történő visszaállításával. A felújított vár látogatói a tervek szerint egy olyan vár alatti fogadótérbe érkeznek majd, ahol az új parkolók megfelelnek az aktuális ökológiai és funkcionális felszereltséget illető elvárásoknak, beleértve az elektromos autók töltőál-

lomását és az elektronikus információs rendszert. Az általános szolgáltatásokon (büfék, ajándékboltok, illemhelyek stb.) kívül lesz egy információs központ is egy olyan helyiséggel, amely a vár multimediális bemutatóját biztosítja a látás- vagy mozgáskorlátozott személyeknek – ez a központ a SZNM tulajdonába tartozó egykori faépület helyén, közvetlenül a várdomb alatt áll majd.

Mi a helyzet a többi munkával?

Infoközpont épülete – lezajlottak a létesítmény alapozásával kapcsolatos ásási és kőfejtési munkálatok, előkészítették a leendő padlólap alapozását, a villámhárító rendszer földelését, a csatorna- és vízvezeték-hálózat vízszintes részének elhelyezését, az esővízelvezetést, két furat (100 m mélységbe) készült a hőszivattyú számára, valamint készen vannak az épület függőleges vasbeton tartószerkezetei. Ivóvízvezeték hálózata – a tűzoltóság számára kialakított útvonal mentén zajlanak az ásási- alapozási munkálatok, az árkok altalajának és a csővezetéknek az elhelyezése. Tűzoltóság számára kialakított útvonal – a szóban forgó útvonalon elkészültek az ásási munkák, valamint az út alapjának az előkészítése a teljes hosszában. Megvalósul az összekötése a felvezető

történelmi úttal. Az eredeti felvezető út egy megszűnt majorral volt összeköttetésben, egy lentebbi szinten, de a családi házak legális építésére vonatkozó előírások nem teszik lehetővé ennek az összeköttetésnek a megvalósítását. Így az út csatlakoztatása a megszűnt majorhoz a 385/2-es, magasabban elterülő parcellán át történik, amely egy falazat lokális átvágását tette szükségessé. Ez a csatlakozás része a község érvényes terület-fejlesztési tervének is. Esővíz-elvezető csatorna – a tűzoltóság számára kialakított útvonal mentén valósul meg, jelenleg túl vannak az ásási munkákon, az árkok altalajának és a csatornacsöveknek, valamint a csatornaaknáknak az elhelyezésén. Autóbusz parkoló – erdőirtás, tereprendezés, kivágott fák és növényzet elszállítása, az altalaj megerősítése és előkészítése.

Durva tereprendezés – a fent említett erdőirtás – a parkoló és a vár alatti terület számára – a Lesy SR (Állami Erdőgazdálkodási Vállalat) illetékes felügyelőjének részvételével és felügyelete alatt történt (1,5 hektár erdőrészen). Az erdőirtáson kívül más, nem erdőként nyilvántartott területen is kivágásra került néhány egyedül álló fa. Büfék és ajándékarusító létesítmények – elkezdődött az ún. nagy árusítóhely építése. Elkészültek az épület föld alatti részének – a nyilvános illemhelyeknek – a szerkezeti munkái. ➡

Várfelújítás

Búracie a demontážne práce sú Megvalósult a bontási és szétszerelési munkák kb. 90 %-a. Eltávolították a nem megfelelő és újkori másodlagos konstrukciókat, a nem megfelelő padlózatot, lépcsőket, mennyezeti konstrukciókat. Leszerelték az ablakbelsőket és kiegészítő elemeket. A fapadlózatot, beleértve az alaprteget a felsőbb szinteken, részben eltávolították, lezajlott a felújítás statikai és módszertani elbírálása, folyik a konkrét elemek elbírálásának folyamata – mi marad,

mit kell felújítani, esetleg kicserélni. A középső várban restaurálási munkálatok zajlanak – a vakolatot érintő munkák a beltérben. Restaurátori felügyelettel alakítják ki a falakban a kábelvezetékek vójait. Folyamatosan dolgoznak a resturátorok is – a vár belső tereiben, illetve a műtermekben. Magában a várban ezek mellett építési munkálatok is megvalósulnak, úgynevezett előkészítő munkák a vár felújításához. A munkák többségét befejezték, hátra vannak még a cement-fugázás eltávolításával, a fugák ékkel történő tisztításával és a

külső várfalak új meszes malterrel történő fugázásával összefüggő munkák – de már ezzel is a célegyenesben vannak. A várban és a vár alatti részen is jelen vannak szakmai felügyeletként a régészek. Minden építési munka a régészek, geológusok, kutatók, építészek, építészmérnökök, statikusok és egyéb tervező szakemberek szakmai felügyelete mellett zajlott és zajlik. Az építkezésen általában hetente egyszer ellenőrző napot tartanak a beruházó műszaki felügyeletének és községünk vezetésének részvételével.

KÖZSÉGÜNK ELSŐ ÍRÁSOS EMLÍTÉSÉNEK 700. ÉVFORDULÓJÁRA EMLÉKEZÜNK

A Krasznahorkaváraljáról szóló első írásos említés 1322-ből származik, a vár alatti településként alakult ki. A terület azonban már a bronzkorban is lakott volt. A kevés elérhető adat szerint a következő történelmi neveken említették a községet: 1322 Karaznahurka, Crasnahor, 1329 Craznahorka, Craznahurka, Crahnahorka, 1808 Krásnohorské Podradí, 1920-tól Krásnohorské Podhradie, magyarul Krasznahorkaváralja. A falu történelme a kora középkorig nyúlik vissza, amikor a terület az Ákosok (később a Bebekek és az Andrásyak) tulajdona volt. A kis falu történelme szorosan összefügg Krasznahorka várának, illetve a vár tulajdonosainak történetével. Az archív anyagok csak keveset említik Krasznahorkaváralját, az egyik fellelhető utalás egy birtokösszeírás 1427-ből. Az akkor készült jelentés szerint a faluban 67 porta volt. A községet 1569-ben és 1570-ben a törökök

felégették. Végül 1642-ben az Andrásyak birtokába került és 1757-ben mezővárossá nyilvánították. A II. Rákóczi Ferenc vezette rendi felkelés harcai után pestisjárvány tört ki, ami a 18. század elején állítólag elpusztította a vár alatti lakosság közel 90%-át. (Ez volt az utolsó nagy pestisjárvány, ami a mai Szlovákia területét sújtotta a 18. század elején.) A 18. század második felében, amikor Váralja városi kiváltságokat kapott, a bányászatnak és a mesterségek fejlődésének köszönhetően javult a lakosok anyagi helyzete. Ekkor hirtelen megnőtt a község lakosainak száma, amit a II. József császár által elrendelt lakosság összeírás igazol. 1773-ban a falunak 280 lakosa volt, 1785-ig a számuk 876-ra emelkedett. 1828-ban a községben 146 ház állt és 896 lakos élt itt. A 19. században a bányászat, a mezőgazdaság adott munkát az itt lakóknak, valamint a grófi birtokokon dol-

goztak. A falu élén bíró állt, akit a parasztok közül választott ki a földesúr – a birtok intézője. A posztot általában egy évig töltötte be.

Megjegyzés:

a fenti információk az elérhető és nyilvános forrásokból vannak „összerakva”. A szerkesztőség kapcsolatba lépett több, Krasznahorka várának, a várat birtokló valamennyi családnak és a környező birtokoknak a történetével foglalkozó szakemberrel, a Szlovák Nemzeti Múzeummal, a SZK Műemlékvédelmi Hivatalával. A község történetét külön nem kutatták, a falunak nincs monográfiája, mellékesen említik az Andrásyakkal, Bebekekkel, a várral, a templommal, illetve általában a Gömör-Kishonttal foglalkozó anyagokban, könyvekben és iratokban. Folytatjuk tovább a kutatást, és az eddigi ismeretek mentén foglalkozni fogunk a falunk történelmével kapcsolatos témákkal a történelmi rovatban.

Fulanapok

A KÖZSÉG ELSŐ ÍRÁSOS EMLÍTÉSÉNEK 700. ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPELTÜK

Augusztus első hétvégéjén, 2023. augusztus 4. és 6. között kerültek megrendezésre a falunapok. Ennek keretében a község az első írásos említésének 700. évfordulóját ünnepelte, ami tavaly elmaradt.

Az ünnepség augusztus 4-én, pénteken este kezdődött Kún Károly zenés estjével a Hársfa utcai kulturális központban. A fő műsor szombaton a kempingben folytatódott. A falu főzőversenyt szervezett, ahol hagyományos ételek készültek, felléptek a helyi iskolák tanulói, a helyi éneklőcsoportok, a Borostyán Néptáncműhely táncosai, a Bučina éneklőcsoport, estére pedig a szepsi Trial zenekart hívták meg, hogy szórakoztassa a közönséget. A szombati programban szerepelt a HoryZoné együttes és a Hundža Voices - Štefan "Hangya" Hundža fiaival közös koncertje is – a kedvezőtlen időjárás miatt azonban néhány műsorszám elmaradt.

A kísérorendezvények között volt a gyermekrajz kiállítás a kultúrház melletti klubban, a Csipkerózsikáról szóló meseelődás, hobbi lovaglás (Hárskútról), valamint a Britakov cég kovácsműves bemutatója. Nem hiányozhatott a gazdag tombola sem, ami jó néhány nyertesnek nagy örömet szerzett. A községi önkormányzat egyúttal köszöni a szponzoroknak a tombolához biztosított díjakat.

A falunapok augusztus 6-án, vasárnap délelőtt ünnepi szentmisével értek véget.

A rendezvényről készült fotóriport a 19-20. oldalon található.

VÍZ (NEMCSAK) A VÁR SZÁMÁRA

Egy (újabb) akadály, amely (ismét) meghosszabbíthatja a vár és a vár alatti terület felújításának az idejét, és elodázhhatja a nemzeti kulturális műemlék megnyitását, a vízvezeték csatlakoztatása és a vízellátás biztosítása a vár számára. Az építési munkálatokkal és felújítási folyamatokkal párhuzamosan meg kell oldani a felújított vár vízellátását is. A vízzel, illetve annak hiányával és a nem megfelelő víznyomással kapcsolatos gondokról a falu vezetése már 2018 vége óta tudomása van. A Szlovák Nemzeti Múzeum Betléri Múzeum arról tájékoztatta a községet, hogy a vár és környéke számára a vízvezeték használatbavételi engedélyeztetésének (kolaudációjának) a feltétele a Szalócról, illetve a rozsnói szivattyúállomásról érkező nyomócsővezeték kiépítése és üzembe helyezése. Rendelkezésre állnak a vízművek műszaki jelentései és indoklásai is arról, miként nehezíti a már fennálló vízhiány és alacsony víznyomás a kolaudációt, és ennek következményeként a várnak és a vár környékének az üzemeltetését – de a falu lakosainak az életét is. Hogy jobban el tudjuk képzelni, a krasznahorkai vár megnyitásával, amely feltételezhetően napi 2000 látogatóval

jár majd, közvetlenül a többszörösére fog emelkedni a vízfogyasztás a vár alatti területen és a községben is – a polgárok és az idegenforgalmi szolgáltatók részéről is. Ezért volt szükséges és fontos már legalább 2019-től kommunikálni a vízszolgáltatóval a nyomócsővezeték tervéről és megvalósításáról. Ez egy összetett és hosszadalmas folyamat, aminek a várfelújítás tervének előkészítésével és megvalósításával párhuzamosan kellett volna zajlania. Azért, hogy a vár és az alatta fekvő terület használatba adásakor a vízvezeték működőképes és üzemeltethető legyen, különben nincs várnyitás. Sajnos, ezt az elmúlt években bűnösen elhanyagolták. Már megtörténhetett volna a találkozó a vízművek képviselőivel, az új vízhálózat tervezőivel és a polgárokkal is, mivel a vízzel kapcsolatos problémák alapvetően őket is érintik. A Kelet-szlovákiai Vízművek Rt-nek (VVS) nem okoz gondot a nyomócsővezeték rácsatlakoztatása a krasznahorkaváraljai vízhálózatra, nincs gondja sem a projekttel, sem a beruházással. Gondot jelent azonban számukra a csatlakoztatás egy használatbavételi eljárás (kolaudáció) át nem esett vízkiemelő létesítményre. Ami a

valóságban már áll, használatban van, ellátja a falu közel kétharmadát, de az építmény nincs bejegyezve a kataszteri hivatalban. A projekt és az építkezési eljárás szempontjából mintha nem is létezne. Egy nem rendezett tulajdonú telken áll és nem volt engedélyezve a használata. Elkészült a geometriai terv, amit a község ajándékba kapott – ennek alapján az építményt be kellett volna jegyeztetni a Rozsnói Járási Hivatal kataszteri osztályán. A falu viszont nem kérvényezte a bejegyeztetést. Jelenleg a Szlovák Földalap jóváhagyására várunk – még ha az eljárás ezen pontján nincs is rá szükségünk. A földalap állásfoglalására van szükségünk arról, hogy a községi vízmű alatti telket eladják-e nekünk, bérbe adják vagy szolgalmi jogot kap-e rá a község. A múlt hibáinak helyrehozatala nem annyira bonyolult, csak véghez kell vinni. A Rozsnóról Krasznahorkaváraljára vezető nyomócsővezeték tervét a vízművek saját költségéből finanszírozzák, és már elkészült a tervdokumentációjuk. Az összes engedély beszerzése után az építési munkálatok a becslések szerint így is nyolc hónapig fognak majd tartani. Sokan kérdezősködnék a vár alatti kúttal kapcsolatban. Megfelelő kapacitással kellene rendelkeznie, ha más célra nem is, legalább a vár alatti terület számára. A múzeum tervezőcsapata többször is foglalkozott ezzel a kérdéssel – a kút ivóvíz- vagy használati víz forrásaként történő használatával. Az egészségügyi technológiai tervező azonban a vízművekkel lezajlott több konzultáció után nem javasolta a kút használatát a tervbe vett létesítmények vízellátására e megoldás bonyolultsága és költségessége, valamint a későbbi üzemeltetés miatt. A nyilatkozat a következő: „Elhívhatjuk a faluba a tervbe vett építkezés vízhálózatának a tervezőjét is. A vár és a vár alatti terület kapcsán, amely ezt a problémát már megtárgyalta és kidolgozta a szóban forgó terület zónájának vízellátására vonatkozó tanulmányt és érintett félként találkozót kezdeményezhetünk.”. A vár, a falu kétharmada és a roma tábor számára tehát nagy valószínűséggel egyetlen megoldás marad, a rozsnói nyomócsővezeték. Az viszont, hogy mikor valósul meg, jelenleg még kérdéses.

RÖVIDHÍREK

A rendőrség azonban egyelőre nem ért egyet az út téli használatával, az úttest nem megfelelő magassági és iránybeli paraméterei miatt. Az évekig rossz műszaki állapotban levő út rekonstrukciójára 2,9 millió eurót költött a megye. Az út továbbra is csak a 7 méternél rövidebb és 3,5 tonnánál könnyebb járművek számára járható.

Február 18-án szervezte meg Krasznahorkaváralja község az önkormányzat kulturális-, sportbizottságával és helyi túrakedvelőkkel együtt a 10. Bálint-napi túrát.

Március 6-án választották meg a községi önkormányzat képviselői a falu új főellenőreit - Judr. Katarína Balázsovát. Megbízatási időszaka a következő napon (3.7.) kezdődött és 2029.3.6-ig tart. Az ellenőr választás nyilvános volt, az új ellenőr személyét egyhangúlag megszavazták. A pozícióra további három jelölt volt, két nő és egy férfi, valamennyien gazdag tapasztalatokkal és figyelemreméltó életrajzokkal. A község előző ellenőre, Ildikó Vámosová 2023 január végén mondott le a tisztségéről.

Március 10-én a várdombon fényekből kialakított szimbólummal emlékezett meg a falu a krasznahorkai várból történt tűzvész 11. évfordulójáról.

A faluba látogatott **március 22-én** Ján Hero roma kormánybiztos. A találkozón részt vettek a rimaszombati és kassai regionális irodák képviselői, a Rozsnyói Járási Hivatal elöljárója, néhány községi képviselő, szociális terepmunkások és a helyi alapiskola igazgatója. A legégetőbb kérdésekről tárgyaltak, mint a roma tábor ivóvízellátása, a lakóházak alatti telkek rendezése a táborban, a szociális terepmunka és az oktatási intézmények gondjai.

Rendkívüli hírek

50. életévében eltávozott közülünk **Peter Bollo**, községünk volt polgármestere, aki 12 évig, 3 választási időszakon keresztül állt a falu élén. Peter Bollo tragikus közlekedési baleset következtében hunyt el április 27-én a kora reggeli órákban. Az elhunytól 2023. május 2-án a helyi ravatalozóban vettek végső búcsút, a helyi temetőben nyugszik.

Életének 50. évében elhunyt **Vasik János**, a pozsonyi Pátria Rádió főszerkesztője. Korábban a rádió rozsnyói szerkesztője volt, beszélgetéseket készített helyi személyekkel, riportokat a vár alatti történelemről, Váraljáról és a járásról. Forgatókönyvírója és egyik alkotója volt a 2012 márciusi vártűzről és az azt követő eseményekről forgatott, „Non videri sed essi!” című kétrészes dokumentumfilmnek. Munkatársa volt a Rozsnyói Bányászati Múzeumnak is, egy választási időszakon keresztül megyei képviselőként tevékenykedett a Kassa Megyei Önkormányzatban. **János** súlyos betegség következtében hunyt el, és betegségéről nyíltan beszélt a médiában is. Bár nem a községből származott, lokálpatrióta volt, családja a vár alatti faluhoz kötötte. A helyi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Egyéb hírek

2023. **június 9-én**, pénteken zajlott a közkedvelt és rangos Miss Szepesség szépségverseny 26. évada a Szepességi Színházban. A verseny műsorvezetője hagyományosan az ismert szlovák moderátor, Michal Hudák volt. A kilenc döntős versenyző különböző kategóriákban vonult fel, amelyekben a külsejük mellett a közvetlenségüket és tánc tudásukat is megmutatták. A második udvarhölgy a krasznahorkaváraljai Chiara Albertová lett. Gratulálunk! (A képen balra)

Az Uhornát és Krasznahorkaváralját össze-

Krasznahorkaváralja község az önkormányzat kulturális- és sportbizottságával együttműködve **április 6-án** a helyi kultúrházban ünnepváró húsvéti kézműves foglalkozásokat szervezett a legkisebbek számára. A gyerekek kipróbálhatták a tojásfestést, és különféle dekorációkat készítettek.

2023. **május 3-án** Vox Humana címmel komolyzenei koncert zajlott az Andrassy Képtárban. A magyarországi zenészek egy programon belül mutatták be a zene 400 éves fejlődését. A zene nyelvén igyekeztek bemutatni, hogyan éreztek, szerettek az emberek több száz évvel ezelőtt, miként gondolkodtak az életről, a halálról és az örökkévalóságról.

Május 7-én este 20.30-kor került sor a hagyományos májusi tábor tűz meggyújtására.

Május 31-én az 500 szlovák kilométer nevű rendezvény keretében, útból Kassáról Pozsony felé, hozzánk is ellátogattak a csodaszép veterán autók. Ezen a napon két megálló,

Jászó és Betlér között Krasznahorkaváralján is megcsodálhattuk a veterán járműveket.

A helyi futballpályán **június 3-án** gyermeknap zajlott. Az egésznapos rendezvény során játékok, versenyek és szórakozás várta a gyerekeket.

Június 12-én került sor az értékhár feletti megbízásra szóló közbeszerzési pályázat kiértékelésére, melynek tárgya a hulladékgyűjtés, szállítás és megsemmisítés biztosítása volt. A megbízás feltételezett értéke 543.738,48 € (áfa nélkül). A megbízás, keretmegállapodás időtartama 48 hónap lesz. A pályázatra egy érdeklődő jelentkezett - a Brantner Gemer társaság. Ez a cég fogja biztosítani a következő négy évben a falu számára a szolgáltatásokat a hulladékgazdálkodás területén.

Június 28-án nyílt meg Roland Neupauer helyi művész CELLAR című kiállítása az Andrassy Képtárban. A tárlat augusztus 31-ig tekinthető meg.

kötő út újra a sofőrök szolgálatába állt, Kassa Megyei Önkormányzata a tavalyi év végén befejezte az útszakasz átfogó felújítását. Az Uhornát és Krasznahorkaváralját összekötő út újra a sofőrök szolgálatába állt, Kassa Megyei Önkormányzata a tavalyi év végén befejezte az útszakasz átfogó felújítását. A rendőrség azonban egyelőre nem ért egyet az út téli használatával, az úttest nem megfelelő magassági és iránybeli paraméterei miatt. Az évekig rossz műszaki állapotban levő út rekonstrukciójára 2,9 millió eurót költött a megye. Az út továbbra is csak a 7 méternél rövidebb és 3,5 tonnánál könnyebb járművek számára járható.

ASZTALITENISZ BAJNOKSÁG A POLGÁRMESTERI KUPÁÉRT

Június utolsó hétvégéjén került megrendezésre a hagyományos bajnokság a Polgármesteri Kupáért. Ezúttal Gabriel Skokan szervezte meg, mivel a klub vezetője egészségügyi okokból nem vehetett részt a rendezvényen. Annak ellenére, hogy mindhárom – arany, ezüst és bronz – helyezést vendégek foglalták el, vagyis csak idegenből jött játékosok nyertek, a mi asztaliteniszeseink nem sajnálják a részvételüket, sem a befektetett energiát. Az „STK SOKOL Krásnohorské Podhradie“ asztalitenisz klub tagjai már hosszú évek óta képviselik a falut a gömöri VI. Ligában, az „A“ csoportban. Ebben az idényben – 2022/23 – a szép 5. helyen végeztek. Összesen 22 mérkőzést játszottak, ebből 12-szer nyertek, 2 meccs döntetlen volt és 8-szor kaptak, ami 59,09 %-os sikerességet jelent. Szorítunk nekik a következő idényhez, és egyúttal azt kívánjuk, hogy ne veszítsék el a sportolási kedvüket, sem az utánpótlás neveléshez való kedvet.

A futballklub mérlege a 2022/23-as versenyezőfolyam tavaszi időszakáról – V. liga DÉL (felnőttek) KSZFSZ

A téli felkészülés nem az elképzelések szerint zajlott, nem voltunk vele elégedettek. Ezt tükrözte a végső helyezés is, amikor a visszaesés veszélye fenyegetett, főleg az évad végén. A teljes tavaszi idényben fokozódott az edzésekről való hiányzás, ami gyenge teljesítményhez és sok vereséghez vezetett. Természetesen jelentős volt az egyes játékosok hiányzása is, sérülések, büntetőlapok és a munka miatt. Tavasszal hazai pályán csak 3 pontot tudtunk megjátszani a lehetséges 15-ből. „Idegenből“ ráadásul egy ponttal többet hoztunk. De nincs mivel büszkélkedni, hiszen összesen „gyenge“ 7 pontot szereztünk. Az őszi 13 ponttal együtt ez a 11. helyre volt elég.

A tavaszi szezon eredményei:

15. kör FC Lokomotíva Košice - FK Krásnohorské Podhradie 5:0 (3:0)
16. kör FK Krásnohorské Podhradie - TJ Družstevník Malý Horeš 1:0 (1:0), G: 36' T. Revúcky
17. kör MFK Rožňava - FK Krásnohorské Podhradie 4:1 (1:1), G: 39' M. Mészner
18. kör FK Krásnohorské Podhradie - OŠK Budkovce 0:2 (0:1)
19. kör MFK Gelnica - FK Krásnohorské Podhradie 0:0
21. kör TJ Dvorníky-Včeláre - FK Krásnohorské Podhradie 1:2 (0:1), G: 19' A. Vaško, 85' T. Revúcky
22. kör FK Krásnohorské Podhradie - FK Geča 73 1:4 (0:2), G: 55' T. Hajdúk
23. kör MFK Ťahanovce - FK Krásnohorské Podhradie 2:1 (1:0), G: 54' Š. Kún
24. kör FK Krásnohorské Podhradie - FK II. Rákóczi Ferenc Borša 0:1 (0:1)
25. kör FK Krásnohorské Podhradie - AFK Topoľany 1:3 (0:0), G: 53' R. Kardos
26. kör OFK Vojčice - FK Krásnohorské Podhradie 2:1 (0:1), G: 14' Š. Dorkin

Táblázat V. liga DÉL (felnőttek) KSZFSZ 2022/23:

1. FC Lokomotíva Košice 24 22 2 0 115:768 – feljebb jutás
2. MFK Rožňava 24 17 4 3 61:20 55
3. OŠK Budkovce 24 16 1 7 57:35 49
4. MFK Gelnica 24 13 6 5 49:18 45
5. FK Geča 73 24 12 3 9 44:35 39
6. TJ Družstevník Malý Horeš 24 12 1 11 31:28 37
7. FK II. Rákóczi Ferenc Borša 24 9 4 11 31:50 31

8. OFK Vojčice 24 9 2 13 41:46 29
9. TJ Slavoj Kráľovský Chlmec 24 7 3 14 32:64 24
10. AFK Topoľany 24 6 5 13 35:57 23
11. FK Krásnohorské Podhradie 24 6 2 16 24:50 20 ←
12. MFK Ťahanovce 24 5 2 17 27:79 17 – visszaesés
13. TJ Dvorníky-Včeláre 24 2 5 19 21:79 11 – visszaesés
14. TJ Družstevník Cejkov (kilépés)

OTTHON

1. Lok. Košice 12 11 1 0 69:4 34
2. Rožňava 12 10 1 1 38:4 31
3. Gelnica 12 9 3 0 32:0 30
4. Budkovce 12 9 0 3 36:15 27
5. Malý Horeš 12 9 0 3 22:9 27
6. Geča 12 8 1 3 27:13 25
7. Vojčice 12 8 1 3 29:14 25
8. Kráľ. Chlmec 12 5 1 6 17:22 16
9. Borša 12 4 3 5 20:30 15
10. Krh. Podhradie 12 5 0 7 17:19 15 ←
11. Topoľany 12 3 5 4 19:19 14
12. Ťahanovce 12 4 0 8 16:34 12
13. Dvorníky-Včeláre 12 2 4 6 16:27 10
14. Cejkov (kilépés)

IDEGENBEN

1. Lok. Košice 12 11 1 0 46:3 34
2. Rožňava 12 7 3 2 23:16 24
3. Budkovce 12 7 1 4 21:20 22
4. Borša 12 5 1 6 11:20 16
5. Gelnica 12 4 3 5 17:18 15
6. Geča 12 4 2 6 17:22 14
7. Malý Horeš 12 3 1 8 9:19 10
8. Topoľany 12 3 0 9 16:38 9
9. Kráľ. Chlmec 12 2 2 8 15:42 8
10. Krh. Podhradie 12 1 2 9 7:31 5 ←
11. Ťahanovce 12 1 2 9 11:45 5
12. Vojčice 12 1 1 10 12:32 4
13. Dvorníky-Včeláre 12 0 1 11 5:52 1
14. Cejkov (kilépés)

Góltáblázat +/-:

1. Lok. Košice +32, 2. Rožňava +19, 3. Budkovce +13, 4. Gelnica +9, 5. Geča +3, 6. Malý Horeš +1, 7. Borša -5, 8. Vojčice -7, 9. Kráľ. Chlmec -12, 10. Topoľany -13, 11. Krh. Podhradie -16, 12. Ťahanovce -19, 13. Dvorníky-Včeláre -25

A tavaszi szezonban a Krasznahorkaváraljai Futballklub színeiben 22 játékos lépett pályára:

11. miesto V. liga JUH (dospeli) vsFZ 2022/23

Dávid Džáčar, Jakub Fatla, Norbert Lükő, Štefan Dorkin, Štefan Kún, Dávid Vozár, Norbert Vozár, Ivan Oravec, Roland Fabián, Tomáš Hajdúk, Martin Ďuriček, Daniel Freivolt, Tomáš Beke, Jozef Erdőfalvi, Andrej Vaško, Gabriel Žiga, Daniel Vojčík, Tomáš Revúcky, Daniel Tisza, Richard Kardos, Matúš Mészner, Lukáš Drobňák

eligazolás: Ján Kovács → vendégjátékos a MFK Rožňava csapatában, vend. Július Benedik → ŠK Polom Gemerská Poloma, Michael Boroš → vend. TJ Jednota Krásnohorská Dlhá Lúka

keret bővülés: Lukáš Drobňák ← érkezés az MFK Rožňava csapatából

Büntetőlapok:

A tavaszi idényben 26 sárga lapot kaptunk, az egész évadban 50-et. A legtöbb sárga lapot Jakub Fatla (6) és Tomáš Hajdúk (5) kapta. A versenyben 4 piros lapot is begyűjtöttünk, de a tavaszi szezonban nem kapott senki.

Gólok:

11 mérkőzést játszottunk, négyben nem szereztünk pontot. A maradék 7 meccsen is „csak“ 8 alkalommal: Tomáš Revúcky 2 és Matúš Mészner, Andrej Vaško, Tomáš Hajdúk, Štefan Kún, Richard Kardos, Štefan Dorkin 1-1 gól.

Látogatottság:

A meccseket a feljegyzések szerint 1355 néző látta: 100 (I), 80 (H), 460 (I), 95 (H), 70 (I), 50 (I), 112 (H), 60 (I), 131 (H), 80 (H), 117 (I). A legtöbb néző a rosznyói járási rangadóra érkezett a 17. körben (460).

Erdekességek:

A legnagyobb vereség idegenben: Lok. Košice – Krh. Podhradie 5:0

A legnagyobb hazai vereség: Krh. Podhradie – Geča 1:4

Idegenbeli döntetlen: Gelnica – Krh. Podhradie 0:0

A legidősebb játékosok: Štefan Kún (47 éves) és Daniel Vojčík (46 éves)

A legfiatalabb játékosok: Gabriel Žiga (18 éves) és Dávid Džáčar (21 éves)

ADATOK A NYILVÁNTARTÁSBÓL

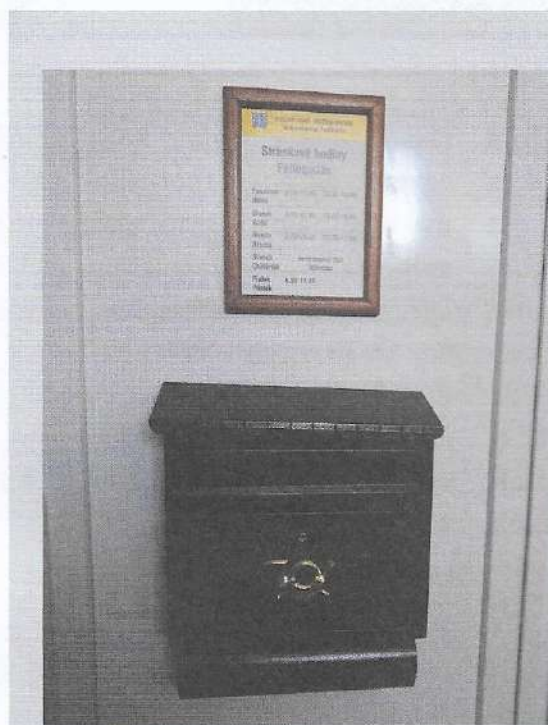
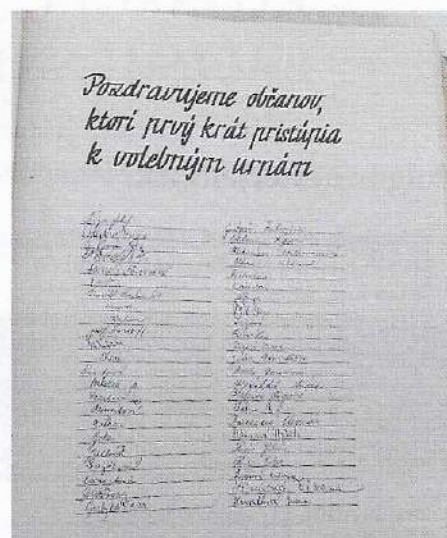
A Tt. 18/2018 számú, a személyes adatok védelméről, valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény értelmében Krasznahorkaváralja község csak a születések, házasságkötések és elhalálozások számát teszi közzé a községi újság legutóbbi számának megjelenése óta eltelt időszakra vonatkozóan (az adott naptári hónapban illetve negyedévben). Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben egyáltalán nem kerültek közzétételre az anyakönyvi adatok, megjelentetjük a teljes 2022-es évre vonatkozó számokat.

Születések száma – 61

Halálozások száma – 20

Házasságkötések száma – 13.

A régi anyakönyvi hivatal forrásai szerint nyilvánvaló, hogy valamikor nyilvánosan megünnepelték a helyi lakosok különféle életeseményeit – a házasságkötéseken, jubileumokon és az újszülöttek üdvözlésén kívül például a nők köszöntését a nemzetközi nőnap alkalmából (külön a tisztviselőknél, külön a nyugdíjas asszonyok felköszöntését) vagy a beíratást az alapiskola első osztályába. Minden évben bejegyezték a regruták búcsúztatását, sőt a szocialista haza iránti hűségesküt is – mindent szépírással feljegyezve a polgári ügyek emlékkönyveibe. Név szerint feljegyezték az első választókat is, amit úgy neveztek, hogy „azoknak a polgároknak a köszöntése, akik először járulnak a szavazóurnákhoz”. Gratuláltak a személyi igazolvány átvételéhez is. És manapság? Törvényünk van a személyi adatok védelmére.

Tisztelt lakosok,

hosszú idő után újra megjelent a postaládákban a községi újság. A szerkesztőség véleménye szerint a lapba be kellene kerülnie a polgárokat érintő fontos dolgoknak, ezért azt szeretnénk, hogy mindenki, akit érdekel, aktívan részt vegyen a falu életében és újságunk tartalmának alakításában is. Szeretnénk új rovatokat bevezetni, illetve néhány régebbit felújítani, mint a „Postaláda” vagy a „Körkérdés a falu utcáin” rovatok. Ezeket változtatjuk is, az olvasók érdeklődése szerint. Ezért kérünk mindenkit, aki szeretne közzétenni egy cikket/hírt, javaslatot tenni, megoldani egy problémát, vagy a falu életét érintő konkrét téma feldolgozását kéri, írjon nekünk a zivotpodhradom@gmail.com e-mail címre. Ha valakinek gondot okoz az elektronikus kommunikáció, írását leadhatja a községi hivatalban is személyesen (Hradná 156, Krasznahorkaváralja), akár a községi postaláda, lezárt borítékban, rajta a „Život pod hradom” megjegyzéssel. Előre is köszönjük! A szerkesztőség (Katarína Prékopová, Prékop Ivett, Jessica Freivoltová)

ÉRVÉNYTELEN LETT A NÉPSZAVAZÁS

2023. január 21-én, szombaton népszavazás zajlott Szlovákiában. A polgárok arra a kérdésre adhattak választ, egyet-értenek-e azzal, hogy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának választási ciklusa le rövidíthető legyen népszavazással vagy parlamenti határozattal, mégpedig alkotmánymódosítással. A népszavazás eredményei községünkben a következők voltak: Az 1. számú választókör, amelyben 1024 választót tartanak nyilván a választói névjegyzékben, 14,26 %-os részvételt ért el – 146 választó járult az urnákhoz, ebből 142-en „igen”, 2-en „nem” válaszol-

tak a népszavazás kérdésére, 2 szavazat érvénytelen volt. A 2. számú választókörben, ahol 1021 szavazásra jogosult személyt jegyeznek, 8,52%-os volt a részvétel, a 87 leadott boríték közül 86-ban az „igen” választ karikázták be, 1 szavazat érvénytelen volt. Krasznahorkaváralján a teljes részvétellel 11,39 %-os volt, a 2045 választópolgárból 233 személy vett részt a népszavazáson. Néhányan közülük személyazonosságot igazoló dokumentum nélkül érkeztek a népszavazást lebonyolító helyiségbe, ezért nem szavazhattak. A népszavazás országos szinten (is) sikertelen, illetve érvénytelen

volt, 1.193.198 szavazó vett részt, ami a szavazásra jogosult polgárok 27,25%-át jelenti. Az alkotmánymódosítással kapcsolatos népszavazást az ellenzék kezdeményezte, fő szervezője a Smer párt volt. Ez a januári népszavazás a kilencedik volt a Szlovák Köztársaság történetében – egy közülük meghiúsult, hét érvénytelenül zárult, csupán az Európai Unióba való belépésről szóló 2003-as népszavazás volt érvényes.

A KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYEI KRASZNAHORKAVÁRALJÁN

Polgármesterjelöltek:

1. Peter Bollo, 246 szavazat – 24,4 %
2. Marián Freivolt, 105 szavazat – 10,3 %
3. Štefan Kún, 503 szavazat – 49,9 %
4. Katarína Prékopová, 153 szavazat – 15,2 %

A képviselőjelöltek a következőképpen végeztek:

1. Juraj Bernáth, 422 szavazat (sz.)
2. Beata Damková Paliderová 320 sz.
3. Daniel Freivolt, 333 sz.
4. Marian Freivolt, 280 sz.

5. Ľudovít Gunár, 313 sz.
6. Ondrej Hatvanský, 388 sz.
7. Ladislav Horváth, 249 sz.
8. Robert Horváth, 257 sz.
9. Zoltán Horváth 247 sz.
10. Štefan Jánosdeák, 276 sz.
11. Gabriela Jobbádová 463 sz.
12. Peter Jurini, 415 sz.
13. Ladislav Katona, 216 sz.
14. Monika Krištofová, 210 sz.
15. Štefan Kún, 557 sz.
16. Mária Magyarová, 233 sz.
17. Katarína Prékopová, 349 sz.
18. Tóth Tibor, 286 sz.

Štefan Kún

A polgármester-választáson 1007 érvényes szavazatot adtak le az 1045, szavazólapokkal együtt Kiadott borítékból. A képviselő-választáson 995 érvényes szavazólap volt. A választási részvétel 50,80 %-os volt. Az önkormányzati választáson használt fehér borítékból (a kékek a megyei választásra szóltak) 11 darabbal többet adtak le, mint amennyit kiosztottak, a borítékok

nem voltak lepecsételve, viszont benne voltak a szavazólapok a jelöltek bekarikázott neveivel. Az esti órákban, még a szavazatszámolás előtt, mindegyiket lefoglalták a bűnüldöző hatóságok. A választás akadályozása nem volt bizonyított, ezért a nyomozati anyagot eredmény nélkül lezárták, és a nyomozást leállították. A miénken kívül még egy szlovákiai faluban felfedezték a választási bizottság tagjai, hogy nem egyezik az átvett borítékok száma azzal, ami a szavazóurnában volt. Míg a Nagytapolcsány melletti Krušovce községben emiatt a szavazást érvénytelennek nyilvánították, és meg kellett ismételni, nálunk, Krasznahorkaváralján az eredményt elismerték.

A Kassa Megyei Önkormányzat képviselő-testületébe a következőképpen alakult a választás:

A rozsnyói választókörizet nevében 4 képviselőt választottunk. A megyei önkormányzatban az alábbi jelöltek fognak képviselni bennünket:

1. Michal Domik 6889 szavazatot ért el (független jelölt)
2. Nagy György 4521 szavazattal (SZÖVETSÉG – ALIANCIA)
3. Pavol Burdiga 4125 szavazattal (SZÖVETSÉG – ALIANCIA)
4. Beke Beáta 3227 szavazattal (SZÖVETSÉG – ALIANCIA)

Kassa Megye Önkormányzatát eddigi elnöke, Rastislav Trnka fogja vezetni, aki a KDH, a Szövetség, Starostovia a Nezávislí kandidáti, Šanca, DS koalíció jelöltje. A leadott szavazatok 51,31 %-át szerezte meg.

Főszerkesztői előszó

Kedves Olvasók,
a híres antik filozófus, Szókratész valaha azt mondta: „Amit csinálsz, csináld a legnagyobb felelősséggel és lelkesedéssel”. Így álltam én is a községi újság elkészítéséhez februárban, szerkesztőségünk tagjainak kinevezése után. Most kötelességemnek érzem, hogy mindenkitől elnézést kérjek a stagnálásért. A falu lakosainak olyan újságot szerettem volna kínálni, ami más, mint az eddigi, gazdag tartalommal, az év folyamán változó rovatokkal, az olvasók igényei szerint. Vonzót és érdekeset, hogy dokumentálja a kis falunkban zajló összes történést. Nem akarom hosszasan magyarázni, és kifogásokat keresni sem, miért tartott ilyen hosszú ideig az első szám megszületése, különösen azért, mert én magam kritizáltam, és sajnáltam, hogy 2022-ben nem jelent meg a Váraljai Hírmondó egyetlen száma sem. Újságunk utolsó lapszáma 2021 decemberében került a postaládákba. Csak tisztázni szeretném, hogy nem a szerkesztőség tagjainak tétlenségéről van szó, hanem az én felelősségemről – a főszerkesztői felelősségéről. Mindenki követ el hibákat, én sem vagyok kivétel – nem volt jó öt-

let úgy megközelíteni a községi újságot, hogy teljesen lefedjen mindent, ami eddig hiányzott belőle. A hírek és szövegek írását a saját gondjaimba vettem. Az egyik ok a közpénzekkel való takarékoskodás is volt – kevesebb kiadás kevesebb pénzt jelent. Ezért úgy tűnhet, hogy a Mikulás-napi rendezvény és a választások vagy a népszavazás eredményei már nem valók ebbe a kiadásba. Mivel azonban a mikulási ünnepség nagyszerű rendezvény volt, a választási eredmények pedig még 3,5 évig aktuálisak lesznek, úgy döntöttem, hogy még besoroljuk a „nyári lapszámba”, ami az első kiadás a hosszú szünet után. Ígérem, hogy minden további szám egyre jobb és jobb lesz. Aktuális, rendszeres megjelenéssel. Fő szempontunk az lesz, hogy szerény munkánkkal hozzájáruljunk ahhoz, hogy a lakosok jobban érdeklődjenek a faluban zajló történések iránt, hogy bevonjuk Önöket községünk életébe, és hogy két, járvánnyal sújtott év után, amikor mindannyian bezárkóztunk, újra együtt vegyünk részt a közös célok megvalósításában. Hogy az újság is újra a közösségi életünk része legyen. Kolléganőimnek – Ivinek és Jessicának köszönöm a türelmet, az elvégzett

munkát és az erőfeszítéseiket. A község polgármesterének pedig a bizalmat. És ahogy a felhívásban írtuk, akinek van kedve és ideje, írjon nekünk, küldjenek észrevételeket, kérdéseket – a postaláda rovatban válaszolunk rájuk. Ami átfogóbb, összetettebb, megpróbáljuk megoldani is. Adják tudtunkra, mi az, ami Önök szerint hiányzik a községi kiadványból. Mert az előszó egyúttal az én kérésem és a szerkesztőség is, hogy váljanak a vár alatti élet aktív részesévé, a valóságban és írott formában, a Váraljai Hírmondónak is.

Tisztelettel

Katarína Prékopová

Mikuláš potešil drobcov/ A Mikulás örömet szerzett a kicsiknek.

Po viacročnej prestávke potešil začiatkom decembra minulého roka všetky detičky Mikuláš. S hasičským autom, s jedným čertom a dvomi anjeli po boku, zavítal do Podhradia. Veľkú radosť a rozruch spôsobil 10. decembra 2022 v uliciach našej obce, kedy v sprievode svojej suity – anjelov a čerta – obišiel dedinu vo vyzdobenom hasičskom aute, aby obdaroval deti, čakajúce na zastávkach, maškrtami. Za tónov vianočnej hudby, znejúcej z obecného rozhlasu, sa Mikuláš a jeho pomocníci podľa sviatočného scenára zastavili na viacerých miestach – všade ich čakali deti so svojimi rodičmi, starými rodičmi. Viacerí si veselú stretnutie zvečnili, kvôli milej spomienke. Po púti obcou bol vysvietený Betlehem, umiestnený v centre dediny, a rozsvietili sa aj svetlá vianočného stromčeka na nádvorí kultúrneho domu. Starosta, Štefan Kún, predniesol príhovor, vystúpil miestny spevokol a študenti Základnej umeleckej školy v Rožňave. K dobrej nálade prispel vianočný punč. Mikuláš nezabudol navštíviť ani klub dôchodcov, i v kultúrku prebiehajúce vianočné podujatie miestnej organizácie Csemadok-u.

Tűzoltó rohamkocsival, egy ördög és két angyal kíséretében érkezett Váraljára a Mikulás. Nagy volt az öröm és a nyüzsgés Krasznahorkaváralja utcáin szombaton (2022. 12. 10.), amikor a Mikulás két angyal és egy ördög kíséretében egy feldíszített tűzoltóautón bejárta a falut, hogy édességet osszon a gyerekeknek. Miközben a falusi hangszóróból karácsonyi zene szólt, a Mikulás és kísérői az ünnepi menetrend szerint több helyen is megálltak, minden helyszínen sok csillogó szemű apróság és szülei, nagyszülei várták őket, sokan meg is örökölték a vidám találkozást. A körút végeztével került sor a falu központjában álló betlehem megszentelésére, majd a kultúrház udvarán meggyújtották a karácsonyfa fényeit. Beszédet mondott Kún István polgármester, fellépett a helyi énekkar és a Rozsnyói Művészeti Alapiskola diákjai. A jó hangulat mellett természetesen nem hiányozhatott a karácsonyi puncs sem. A Mikulás a nyugdíjas klubba is ellátogatott, a kultúrházban pedig a helyi Csemadok alapszervezet karácsonyi rendezvénye zajlott, hagyományosan mézeskalácsot készítettek.

Fulanapok

KÖZSÉGÜNK ELSŐ ÍRÁSOS EM-
LÍTÉSÉNEK 700. ÉVFORDULÓJÁRA
EMLÉKEZÜNK

